कुरुसुतिः काण्वः।इन्द्रः। गायत्री, १० बृहती ।

पुरोळाशं नो अन्धस इन्द्र सहस्रमा भर।शता च शूर गोनाम्॥ ८.०७८.०१

इन्द्र- परमेश्वर। नः- अस्मदर्थम्। अन्धसः- अन्नस्य। सहस्रं शता- प्रभूतम्। पुरोळाशम्- पुरोडाशम्। गोनां शता- धेनूनामानन्त्यम्। शूर- समर्थ। आभर- आहर ॥१॥

आ नो भर व्यञ्जनं गामश्वमभ्यञ्जनम्।सचा मना हिरण्यया॥ ८.०७८.०२

गाम्- धेनुं चिद्रश्मिम्। अश्वम्- तुरगं प्राणम्। अभ्यञ्जनम्- अभिव्यक्तिम्। व्यञ्जनम्- अभिव्यञ्जितानामितोपि विशेषेण अभिव्यक्तिम्। सचा- तया सह। हिरण्यया- दीप्तानि। मना- मननानि। नः- अस्मभ्यम्। आ भर- आहर ॥२॥

उत नः कर्णशोभना पुरूणि धृष्णवा भर।त्वं हि शृण्विषे वसो॥ ८.०७८.०३

उत- अपि च। कर्णशोभना- कर्णैः श्रवणीयानि कर्णशोभनानि। पुरूणि- बहूनि। धृष्णो- शत्रुधर्षक। नः- अस्मभ्यम्। आ भर। त्वम्। वसो- शरण्य। शृण्विषे- शृणोषि। हि- खलु ॥३॥

नकीं वृधीक इन्द्र ते न सुषा न सुदा उत।नान्यस्त्वच्छूर वाघतः॥ ८.०७८.०४

इन्द्र। ते- त्वत्तोऽन्यः। वृधीकः- वर्धकः। नकीम्- नैवास्ति। न। सुषाः- सुसम्भक्ता। न। सुदाः- सुदायकः। शूर- समर्थ। त्वत्- त्वत्तः। वाघतः- स्तोतुः। नान्यः- नेतरोस्ति ॥४॥

नकीमिन्द्रो निकर्तवे न शक्रः परिशक्तवे।विश्वं शृणोति पश्यति॥ ८.०७८.०५

इन्द्रः। निकर्तवे- निकर्तुम्। नकीम्- नैव शक्यः। शक्रः-शक्तिमान्। परिशक्तवे- परिभवाय। न शक्तः। विश्वम्- सर्वम्। शृणोति पश्यति ॥५॥

स मन्युं मर्त्यानामदब्धो नि चिकीषते।पुरा निदश्चिकीषते॥ ८.०७८.०६

Dr. Rangaji

सः- असाविन्द्रः। मर्त्यानाम्- मनुष्याणाम्। मन्युम्- क्रोधम्। अदब्धः- अहिंस्यः। नि चिकीषते- निराकर्तुमिच्छति। निदः- बाह्यनिन्दायाः। पुरा- पूर्वमेव मन्युम्। नि चिकीषते ॥६॥

क्रत्व इत्पूर्णमुदरं तुरस्यास्ति विधतः। वृत्रघ्नः सोमपान्नः॥ ८.०७८.०७

तुरस्य- त्वरमाणस्य। विधतः- परिचरतः। वृत्रघ्नः- आवरणबाधकस्य। सोमपान्नः- रसानुभूतिकरस्य। उदरम्- उदरोपलक्षितहृदयम्। क्रत्वा- प्रज्ञया। पूर्णम्। अस्ति- भवति ॥७॥

त्वे वसूनि संगता विश्वा च सोम सौभगा। सुदात्वपरिह्वृता॥ ८.०७८.०८

सोम- हे इन्द्र। त्वे- त्वयि। विश्वा- सर्वाणि। सौभगा- सौभाग्यवन्ति। सुदातु- शोभनदानानि। अपरिह्वृता- अकुटिलानि। वसूनि- धनानि। सङ्गता- सङ्गतानि ॥८॥

त्वामिद्यवयुर्मम कामो गव्युर्हिरण्ययुः। त्वामश्वयुरेषते॥ ८.०७८.०९

यवयुः- धान्यकामः। गव्युः- गोकामः। अश्वयुः- अश्वकामः। मम- मे। कामः। हिरण्ययुः- सुवर्णकामः। त्वाम्। एषते- इच्छति ॥९॥

तवेदिन्द्राहमाशसा हस्ते दात्रं चना ददे। दिनस्य वा मघवन्सम्भृतस्य वा पूर्धि यवस्य काशिना॥ ८.०७८.१०

इन्द्र। तव- ते। इत्- एव। आशसा- आशंसनेन। हस्ते। दात्रम्। चन- अपि। आ ददे- गृह्णामि। दिनस्य वा- पूर्वमेव छिन्नस्य वा। यवस्य। सम्भृतस्य वा- पूर्वमेव छित्त्वा निष्कृतस्य वा। यवस्य। काशिना- मुष्टिना। मघवन्- इन्द्र। पूर्धि- पूर्त्तिं कुरु ॥१०॥

Dr. Ranganji